

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 frt.
 Fél évre 2 frt.
 Negyed évre 1 frt.
 Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtának:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukas M., Oppelik A. I. Daube G. L. és társánál és Herud: Brünben: Stern M.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyiltér petitsora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Pünkösöd.

A lángnyelveknek ünnepén rendületlenül áll a magyar nemzet abban a hitében, hogy ez a magyar föld, melyet vér termékenyített meg, hősök porai tettek kalásztermővé, időtlen időkig a magyar nemzeté lesz.

Az apostolok tüzes szavaiból ime erős hit fejlődött, mely benne gyökerezik a szívekben s onnan sem kétségbeesés, sem rossz idők csapása, sem ellenség gonosz támadása soha ki nem irtja többé.

Hiszzen rossz időben van most is elég részünk.

Hiányzik a kenyér asztalunkról. Verejtékező munkásnak nem fizet annyit a fáradsága, amennyi elhullott veritékének pótlására kell, s ez a gabonatermő ország félelemmel lesi az új kalász fakadását, új gabona érését, fűszál serkedését, gyümölcsfa virágának hullását.

És ebben a bizalomban benne van a magyar nép bizó hite a magyarok Istenében, hogy a nagy csapások után nagy lesz az áldás a négy folyó és három hegy vidékén, s népe ismét jobb napokat lát mint egykor, ennek az országnak jobb napjaiban, amikor meg áll minden asztalon s tej ömlött minden szegényebb portán is.

Egy áldásos gazdasági év valósággal hatalmasat lendíthetne közgazdasági viszonyainkon.

Még tavaly senki sem kívánta a nagyon jó termést, mert 7—8 frtos buzaár mellett az lett volna a következmény, hogy még lejjebb szaladt volna a kenyérmag ára. Nem is lett jó termés. S éppen ekkor állott be a gabonáarak hallatlan áremelkedése, s elértük a 15—16 frtos buzaárat, amiről nem is álmodott a magyar gazda. De még most is igen magas a buza ára s általános a vélemény, hogy jó termés mellett sem fog lejjebb szállhatni 11—12 frtnál még az aratás után se, mert készletek nincsenek s minden külföldi fogyasztó állam várva várja az új buza bevitelét.

Képzelnék el, hogy milyen hatalmas pénzarádat kerülne az országra.

Számokkal is megvilágíthatjuk ezt. A tavalyi 42 millió hektoliter buzatermés megért 8 frtjával 336 millió frtot. Tegyük fel, hogy most egy jó középtermés mellett 56 millió hektoliter buzánk terem s ezt eladhatjuk 12 frtjával, ez 672 millió frt, vagyis éppen kétszer annyit venne be a magyar gazdaközönség a gabonájából, mint az elmúlt szomorú esztendőben.

Hát még a többi terméke a gazdaságnak!

Csak ennek elgondolása is örömmre dobantja az ember szívet s fokozza az ösztönyszerű bizalmat a magyar föld áldásthöz erejében.

De menjenek szét az apostolok Pünkösöd szent ünnepén s hirdessék a népnek, hogy

az inséges esztendő után ne válják önkénytelenül pazarlóvá, ne adja el üzereknek lábbon álló termését, hanem most már várja be türelemmel ezt a két-három hónapot s egy felévi nélkülözés után tűrjön még néhány havi szükségét el.

Az áldás jutalmazni fogja a türelmet s meg fogja erősíteni újból a nemzet örök bizalmát a magyar földben, a magyar nemzet élethivatásában és erejében.

A pünkösdi fehér galamb ezt hirdeti az idén s bizunk benne, hogy nem vész el hiába intése!

A tanítók korpótléka ügyében.

A válas- és közoktatásügyi Minister Ur 1898. évi 1413. számú rendelete a tanítók évvötödös pótléka ügyében.

Ugyanis az 1893. évi XXVI. t. cz. 2. §-a az összes elemi népiskolák tanítói számára 300 frtnál nagyobb fizetésükbe nem számítható 250 frtig emelkedő 50 frt évvötödös pótlékot biztosított.

A korpótlék alapját képező szolgálati idő az említett törvény hatályba léptével, azaz 1893. évi szept. 25-ével véven kezdetét a törvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 12. §-ában foglaltak szerint mindazon megválasztás vagy kinevezés alapján működő tanítók és tanítóknak, kik az említett időponttól kezdve szolgálatuk folytonos-

TÁRCZA.

IRÉN.

Irtá: P. T.

Már délután 4 óra felé — szörnyű furesza szájjem keltezett: dolgoztam az irodában, gépiesen. Szokatlan érzés, valami vágy vett rajtam erőt. A cigaretták mintha nem izlett volna: talán a dohány rossz?

Tünődtem: mi lehet ez a jelenség? Puff!! titóttam az asztalra. Megvan! Heureka: bort szomjaztam! Ez az egész? No! hála Istennek, dacára hogy pnsztulnak a szőlők, — azért még van bor a városban, pedig jó is van, tőkéről származott, nem a pincézésem tarmett.

Hat órakor tehát otthagytam az irodát és mentem a lakásom irányában a ferencziek utcáján lefelé, azon törve északamrat, hogy a két külvárosi bor-eldorádó melyikébe térjek be.

Menjek a Hánzlihoz?

— Tudják kérem ki az a »Hánzli« és mi az a »Hánzli«?

— Hát azt tudom, hogy igen sokan tudják, hogy a »Hánzli« előkelő vendéglő a külvárosban; mestergerendás vendégszoba, villamos világítással; — és jó bor, mert valódi ó bor, és jó ételnemű, mert izletes és tiszta. De azt nem mindenki tudja, hogy a Hánzlinak a pincézébeu milyen sok és milyen gyönyörök vannak?

De hát én, én tudom!

Voltam már leu a pincézéjében. — és majdnem minden boráról felbillentettük a fátólt. Megkóstoltuk sorban az aranyzinű nektárt. Be is állítottunk tőle nem egyszer, de azért se baj, mintha csak egészségünkre kívánta volna az öreg.

Mondom, — nem voltam még tisztában azzal, a »Hánzli«-hoz menjek-e, vagy »A hét sovány esztendő«-höz címzett kocsmába.

A mint haladtam a Hánzli felé, valami apró ördög incselkedését nem győztem eléggé magamtól eliminákozni; valami belső kényszer vont el a Hánzliék oldaláról az nteza másik oldalára a »Hét sovány esztendő«-höz. Nem kell a szíves és nyájás olvasónak türelmetlenkednie, megmondom őszintén, meg egész díjtalanul is, hogy mi vonzott a »Hét sovány esztendő«-höz.

— Bravo! biz eltalálták! Csakugyan azért — igen, szép leány van ott és a bor mellé bizony jól esik egy kis szép arcot is nézni.

Az ördög incselkedése bizony meghusítottta ellentálló képességemet és szépen odaterelt, a hová magam is szívesen elmentem. A bor is jó, meg aztán olyan igazi kocsmá: — petroleum lámpával és egyszerű berendezéssel. Szivarfüstös helyiség — ez az mi engem néha úgy vonz; — el nem eszerélem olyan rózsafa és mahagóni butor berendezésű restauránttal, a hol csak a berendezés szép és talán stilszerű, de a hol a pincézérek telhetetlenek, az ital rossz, az ételek meg imperitensek.

A »Hét sovány esztendőben« a kocsmáros metsző gunyknét áll vendéglője címéhez, — lévén az ő testvulája három métermázsá.

Olyan bizalmateltő, ha a kocsmároson is meglátszik, hogy bizony nála jó materiát kap a halandó — pénzéért. Igaz, hogy kövér szabó is fonák egy állapot, — de vigasztalhatatlanabbat, sívárbabát már nem képzeltetek magamnak — mint egy olyan kocsmárosot, a ki sovány.

Bármilyen italt, bármilyen ételt tegyen is elem — immel iszom, ámmal eszem — nem izlik; előttem áll a szegény sovány kocsmáros!

Tessék tehát azt a pazar élvezetet elképzelni, mely bennem ilyenkor fölülkerekedik, ha Pali bátyámhoz kerülök egy pohár borra!

Kövér újjai között hozza a boros poharat, — járása lassu, méltóságteljes; husának domborodása a »Heidelbergi« hordóra emlékeztet.

Letészi elem a poharat, — szeretetteljes pillantást vet a pohárban gyöngyöző borra — és aztán atyáskodó hangon tudakolja az egészségemet. Le is ül mellém, vitatjuk az időt, aztán a politikába is beleártjuk magunkat, sőt egyet-egyét a rendszeren is ütünk.

S a mellett sunyi szememmel Irén kisaszony járását-kelését kísérem.

Mily tökéletes bájjal szolgálja ki a szorujas és éhes vendégeket; mily nyájás vonás van e kedves arcban!

Hogy milyen: szép-e, vagy csunya?

Ejnye, hát legokosabb volna, ha odamennének és megnéznék.

De azért megkísértem leírni arcát, természetét. Hát Irén van legalább is 20 éves; arca üde, szemek barnák és igen villamosak, fogai kifogástalanul szép fehérek. A haja oly dus, hogy nőnél olyan

ságát igazolni tudják, 1898. évi október 1-től kezdődőleg első korpótlék gyanánt kiszolgáltatandó évi 50 frtra igényvel bírnak.

A korpótlék kiszolgáltatása az iskola fenntartók kötelezettségét képezi a csakis hivatalosan megállapított és igazolt szegénységük esetében van helye a hivatkozott törvény 14. §-a és az utasítás 17. §-a értelmében az állam részéről való segélyezésnek.

Végzés.

A közig. bizottság megkeresi ezen végzéssel az összes egyházi főhatóságokat, hívják fel a hatóságuk alatti összes lelkészeket, hogy az iskolaszékekkel, illetve hitközséggel tartandó tüzetes tárgyalás alapján a korpótléket a tanítók részére biztosítsák, vagy ha arra képesek nem volnának, államsegélyt kérő, kellően felszerelt folyamodványukat 1898. június végéig a közigaztási bizottság utjára a Nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi Minister Urhoz annál inkább nyújtják be, mert később érkező kérvények figyelembe vételén nem fognak.

Felhívtnak az összes községi elemi iskolák iskolaszéki elnökei is, hogy az iskolaszékekkel és előjárósággal tartandó tárgyalás alapján a korpótlék biztosítása, esetleg pedig a korpótléknak államsegély által biztosítása iránt, a fennebb előadottak szerint eljárjanak.

Az illető iskola fenntartó a közig. bizottsághoz tájékoztatóan azon esetben is köteles jelentést tenni, ha a korpótlékhoz nem vesz államsegélyt igénybe.

A korpótlékhoz államsegélyt igénybevevő, minden iskoláról külön-külön szerkesztendő és felszerelendő kérvényekhez következő mellékletek szükségesek.

1. Az iskola költségvetése.
2. A község legutóbb szabályszerűen megállapított költségvetésének egy hiteles példánya.
3. Felekezeti iskolánál az illető község hitközségi terheiről kimutatás, aláírva lelkész által.
4. A tanító oklevele és szolgálati bizonyítványainak hiteles másolata.
5. A tanító díjlevele s hozzá az 1893-ban

nyugdíj jogosultságuk ügyében felvett javadalmi jegyzőkönyv.

6. A község, illetve hitközség vagyoni állapotát fellüktető s az államsegély igénybevételének jogosultságát igazoló községi bizonyítvány, járási főszolgabíró által láttamozva.

7. A mindennapi tanköteles gyermekek létszámának végösszege fiúk és leányok együtt. Az iskola fenntartóktól a köz. bizottsághoz beérkezendő kérvények vagy az államsegély igénybe nem vételét jelző jelentések minden egy-egy iskoláról külön szerkesztendők és felszerelendők.

Végül újból is figyelmeztetnek az iskola fenntartók, hogy a szóban forgó évötödös korpótlék csak azon okleveles tanítókat és tanítónőket illeti, kik legalább is 1893. évi szept. 25-től egyhuzamban működnek.

Kelt Zalavármegye közig. bizottságának Zala-Egerszegén 1898. évi február 8-án tartott ülésében.

Dr. Jankovich László gróf

Zalavrm. főispánja, mint a közig. biz. elnöke.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Boldog ünnepek** kíván lapunk szerkesztősége a pünkösdi ünnepek beköszöntével a »Muraköz« olvasóinak és munkatársainak!

— **Pünkösdi.** Itt van újra a keresztény egyháznak karácsony és husvét mellett harmadik örömnépe, a szépséges pünkösdi. Ezuttal kicsit későn van az érkezése. Rendszerint a ragyogó májusnak ünnepe ő. A keresztény világ egyháza megalapításának évfordulóját üli meg ez ünnepben, mely görög nevét: pentekoste (ötven), onnan nyerte, hogy 50 nappal husvét után következik be. A pünkösdi a nép legkedveltebb ünnepe s a tél halálát, az illatos, virágos természet újjáéledését dicsőíti benne. Európszerte ekkor tartják meg a májusi ünnepeket és a magyar népek hagyományos szokása a piros pünkösdi népies mulatságokat szentelni. A korábbi időkben szokás volt pünkösdi vasárnapján bikaviadalokat rendezni; lófutla-

tásokat ma is tartanak, melyeknek győztese azután a következő esztendőn keresztül a különböző kiváltságokat élvező, ünnepelt és irigvelt pünkösdi király. A pünkösddel sokat foglalkozik a nép poézise és a piros pünkösdi rózsáról nóta szól.

— **Kirendelés.** A m. kir. igazságügyi miniszter Csizmadia András alsó-lendvai kir. járásbíró a győri kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül osztotta be.

— **Az utolsó fagyosszent.** Mult szerdán mult el fölöttünk Orbán, a hatalmas, az utolsó fagyos szent. Orbánnak, a hatalmasnak, hívják, mert ő az utolsó azoknak a komor, szigorú apostoloknak a sorában, kiknek fagyos lehelletére dér rakódik a gyenge tavaszi vetésre; a kiknek jó vagy rossz kedve elhatározó befolyással van a termés eredményére. Különösen a szőlőnek a sorsát irányítja. Rideg, mogorva hangulatában elfagyaszítja a mutatkozó fűrtöket és szomorúvá változtatja a vidám szüretet. Ép ezért szokásos volt a szőlőtermő vidékeken, mielőtt még a szőlőnek Orbánnal is veszedelmesebb réme, a filokszerá, elterjedt, a haragos szentnek kiengesztelésül a szőlők mentén képeket, szobrokat állítani. Az idén Orbán különösen jól viselte magát. Nem hogy kárt nem tett, de éjjeli égiháború kiállása után csöndes esővel köszöntött be, melyet nagyon vártak s mely kétségtelenül jótékonyan fog hatni a nedvesség után áhihozott vetésekre.

— **Köszönetnyilvánítás.** Méltóságos Tolnai gróf Festetics Jenő ur a csáktornyai kereskedő ifjak önképző együletének 25 forintot volt kegyes adományozni. E nemes adományért az egylet nevében forró köszönetét ez uton is nyilvánítja az elnökség.

— **Áthelyezés.** Medved Alajos okl. jegyző, szolgabírósi díjnak, Perlakról Csáktornyára helyeztetett át hasonló minőségben.

— **Gyászhir.** Zágrábról vett értesülés szerint vízeki is bélaházi báró Tallián János nyug. m. kir. hétszemélynök f. hó 20-án Bécsben elhalálozott. A boldogult hült tete-meit f. hó 23-án Szabásra vitték s újabb bebeszélés után ott helyezték örök nyugalomra. Nyugodjék békében!

hajredőt még nem igen láttam. Termete inkább magas és pikánsul formás. Egyszerűen, izléssel öltözködik, beszédmodora, bánásmódja meg olyan, hogy az embert tiszteletre készíti.

A multkor kérdeztem tőle:
— Irén kisasszony, mondja csak kérem, szeret-e kegyed engem?
Eszemben sincs, mondja ő lekötőző mosolyal.

— Figyelmeztetem kisasszony, hogy szálljon magába, és gondolja meg jól, mielőtt könnyelműen nyilatkozik.

— De hát mit akar? kérdé.
— Azt kérdezem, hogy szíves-e belém?
— Kisebb gondom is nagyobb annál?
— Tehát remélhetek!?
— Mit akar remélni.
— Hát azt, hogy egy szép napon, nem tudván már uralkodni magán, a nyakamba fog borulni —

— De az Istenért, ne beszéljen ily vadakat össze-vissza; — én az ön nyakába borulni?

— Hát persze! csak nem gondolja, hogy én borulok a kegyed nyakába?

— Ön talán föl fog borulni, — de a nyakaborulásból semmi sem lesz.

— Ah, tehát kegyed nem bír azzal a tudattal, hogy egy olyan nagy férfi, mint én . . .

— Nem nagy! csak hosszú . . . mondja Irénke finom szeretetreméltósággal.

— Irén kisasszony! tudja-e kegyed, hogy szép magyar hazánkban két millió honleány — rögtön a lábaimhoz borul, ha csak ujjamat billentem meg?

— Hát csak billentse.
— De nem billentem.

— Hát hagyja abba!
— Oh! Irén kisasszony, kegyed egy menyországot veszít bennem; hisz kegyed nem képes felfogni, hogy milyen nagy az én szerelmem és mit vagyok képes tenni.

Enni? — hideg récze, borjupörkölt, tormás virslit, a mit tetszik.

— Nem kérem, nem tetszett megérteni, én nem ebben a formában . . .

— Tormával? jó kérem. És Irén kisasszony kikiáltja az ő ezüstös csengő hangjával:

— Egy párt, tormával!
Mit csináljak? Nem akartam Irén kisasszonyt zavarba hozni, megettem a tormás kolbászt.

— Irén kisasszony!
— Tessék, kérem!
— Még egyet akarok . . .

Oh, kérem! és ismét kikiáltja a konyhába: Még egy párt tormával!

— De kérem szépen, nem kolbászt kértem, hanem még valamit akartam mondani.

— Ugy? tessék csak mondani.
— Ugy-e Irénke nagysád, kegyed azt gondolja, hogy én tréfáltam az előbb, legyen nyugodt, én komoly ember vagyok és az én szerelmem . . .

— Igen, tessék, itt van a pár tormás kolbászt. Mit csináljak? megettem a második párt kolbászt is.

— De Irén kisasszony, most már elég volt ám a kolbászból!

— Kérem van más is . . .

De nincs étvágyam; ha engem szeretne s ha

elérzékenyülve a kegyed nagy szerelmétől — elhatározom, hogy még egy pár . . .

Irén felugrott és kikiáltja a konyhába:
Még egy párt tormával.

— Az Isten szent szerelméért, mit mivel Irénke, hisz nem várta be, mit akartam mondani.

— Kérem, csak tessék!

Mondom elhatározom, hogy belőlünk még egy pár lenne és . . .

— Tessék, — most mit csináljak ezzel a pár virslivel? kérdezte ő szép fejét boszusan csóválva.

No adja ide megesszem én . . . már csak azért is, hogy lássa, miszerint nem idegenkedem kegyedtől. És megettem a harmadik pár virslit is.

De most egyszer megakadt bennem az óráció. Hallgattam.

Betanultam magamban egy olyan beszédet melyben ez a szó: »pár« és »forma« nem jön elő; mert ha e két varázsszót még egyszer említeni találnám, rögtön még egy vagy két pár virslit kellene megennem, még pedig tormával.

De miután a felvilágért sem voltam képes olyan szerelmi vallomást betanulni, hát inkább hallgattam és a bort is gesztusokkal kértem, nehogy rám varrijanak még egy pár tormás kolbászt.

Hanem annyit mondhatok, hogy az Irén kisasszonyhoz való viszonyom, dacára a három párt kolbásznak, nem vált bizalmasabb jellegűvé; mert hát a vele folytatott párbeszéd eláruhathat, hogy milyen szerelmes ez a leány belém.

— **Névmagyarosítás.** A m. kir. belügyi miniszter engedélyével Treplán Sándor m. szerdahelyi lakos Tolnára magyarosította vezetéknevét.

— **Kérelem.** Azon t. polgárok, kik a tanítóképző-intézet június 4-ki iskolai ünnepélyére s majálisára meghívót nem kaptak volna s arra reflektálnak, fölkéretnek, hogy ebbeli óhajukat akár az igazgatóságnak, akár a tanári testület bármely tagjának tudomására adják, hogy a tévedés s elnézés folytán megessét ezen mulasztás még idejében jövétehető legyen.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, miske-monostori Thassy Mihály életének 95-ik, házasságának 62-ik évében, f. hó 21-én Alsó-Lendván elhunyt. 23-án temették el ugyanott, az engesztelő szent miseáldozatot u. a. nap mutatták be. Neje, 3 gyermeke, 12 unokája, 2 menyje, 2 unokamenye, 2 unokaveje és 4 dédunokája siratja. Áldás és béke poraira!

— **Postaügy.** A pécsi posta- és táviratigazgatóság a mura-szerdahelyi postahivatal bizonyítalan időre beszüntette. A kézbesítést egyelőre a mura-szerdahelyi postahivatal látja el.

— **Lopások in infinitum.** A helybeli csendőrség ugyancsak meg van akadva. Alig győzi összefogdosni a tavasz tolvajait, kik a tél elmúltával rá-rávetik magukat a kinalkozó, majd rejtejt zsákmányokra. A helybeli kir. járásbírósg bírőne, mely az eljárt kliensekben ugys fölös számban bővelkedik, ujabban ismét kapott vendéget Krznanics János csáktornyai illetőségű csavargó személyében, ki f. hó 11-én 67 frt erejű Lehkecz József százközi lakoson könnyített, melyet lakásáról, annak távollétében elemelt. A 15 éves suhanczot, kire fiatalságánál fogva e téren ugy látszik, szép jövő vár, már átadták a büntető igazságszolgáltatásnak.

— **Majális.** A perlaki áll. iskolai tanulók jövő hó 12-én Ottokon nyári mulatságot rendeznek.

— **Előléptetés.** Fehér György helybeli kir. járásbírósgí fogház-órt magasabb fizetési fokozatba léptették elő.

— **Iskolai ünnep.** A zrinyifalvai állami népiskola hazafias ünnepélyt, a zrinyifalvai erdőben, a Zrinyi-émlék tere körüli, gyönyörű, akácvirággal illatos, százados tölgyfákkal beárménykolt térségen, f. hó 19-én tartotta meg a környékbeli földművelő nép nagy lelkesedése, valamint szép számu előkelőség élénk részvétele mellett. Hazánk határán e kis nemzeti ünnepélyen ezuttal ismét megzendült a magyar szó és magyar nóta. Magyar kedv, vígság és hazafias érzés honolt a szivekben. Itt e helyen nem mulaszthatom el, hogy hálás köszönetemet ki ne fejezzem a szives vendégeknek, kik ünnepünk fényét, jó kedvét csak fokozták; fogadják öszinte köszönetemet: Barako N. jegyző, Dekkert József kir. adóh. ellenőr, dr. Farnék László, dr. Hajós Ferenc ügyvéd, Szakonyi G. pol. isk. tanár, Ungar Adolf körjegyző és Zdelár Miklós kir. telekk-vezető urak, kik 15 frtnyi jutalmat voltak szivesek kiosztani a tanulók közt.

— **Halálozás.** Vizmathy Sándor mura-csányi nyug. körjegyző f. hó 21-én, életének 50. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. F. hó 23-án temették el a közönség nagy részvétele mellett. Nyugodjék békében!

— **Uj izr. hitközség.** A perlaki járás izraelita polgárai 24-én d. u. 2 óraker a kaszinó helyiségében Spitzer József elnökle alatt ülést tartottak, melyen a járásból 53-an vettek részt. Elnök a gyűlést megnyitván,

felhívta Grünwald Henrik hitoklatót, hogy a hitközség szervezésére vonatkozó indítványát legye meg Grünwald Henrik az anya- és fiók hitközségeknek egymáshoz való viszonyát röviden vázolván, a szót dr. Szabó Zsigmondnak engedte át, ki az előtte szóló beszédét bővebben megvilágosítván, a közgyűlés nagy lelkesedéssel kimondta, hogy Perlak székhelyvel egy önálló anya-hitközséget szervez, melynek alapszabályait nyomban meg is vitatták.

— **Az ipartestület** hivatalos helyiségét június 1-től kezdve a Deák-utcai Gayer-féle házba helyezi át.

— **Elégtétel a városbíróknak.** Még emlékeznek reá t. olvasóink, hogy a Katalin vásár alkalmából 4 nagy-kanizsai pántlika-árus panaszt emelt Petrics Ignác csáktornyai városbíró ellen a miatt, mert őket a Főtérrel a Zrinyi-térre áttelepítette s mert szépszerivel nem engedelmkedtek, ellenök rendőri karhatalmat alkalmazott. A városbíró eljárása a csáktornyajárási szolgabírósg elé került a panaszosok följelentésére, elbírálás végett. A múlt héten hozott Kolbenschlag Béla főszolgabíró ebben az ügyben ítéletet, a mennyiben az egész panaszt, mint fegyelmi eljárásra alkalmatlan, elvetette, az áttelepítés folytán esetleg támadt károk megtérítésére meg rendes bírói ultra utasította panaszosokat. Egyben pedig tudomására hozta városbíróknak, hogy a jövőben vásárosok részéről ily alkalommal fölmerülő hasonló eset, mint hatóság elleni erőszak, bünvádi eljárást fog maga után vonni.

— **A bicikli fékezése.** A biciklizés sokaknak nem csekély boszuságára akkora mérvetel öltött már városunkban, hogy a nem biciklizőknek az élete a város különböző gyalogújain valóságos veszélynek volt kitéve. S kivált a vasut felé vezető Uj-ut, mely tisztán gyalogközlekedésre szolgál, csak ugy hemzsegett sokszor a kerékpáron járóktól, pedig ki volt függesztve a tábla is, mely világosan figyelmeztelte az olvasni tudókat, hogy azon csak gyalog lehet közlekedni. A minduntalan hallatszó panaszt végre megszívlelte a városi hatóság is, s intézkedett a napokban, hogy a gyalogjárókon és az Uj-uton biciklizni, valamint este lámpás nélkül biciklizni bírság terhe alatt nem szabad. Azt hisszük, hogy ennek az intézkedésnek lesz is fogantaja; mert külön rendőr ügyel fel az Uj-uton arra, hogy a rendeletet komolyan vegyék s mert miniszteri szabályrendelet is van reá, mely országosan tiltja el a gyalogjáróknak a kerékpározás céljaira való igénybevételét. A mit más városokban betartanak, reméljük Csáktornyan is fogják respektálni!

— **A csáktornyai tanítóképző-intézet**

jun. 4-én megtartandó ünnepélyének műsora: 1. I. Megnyitő beszéd; tartja Margitai József igazgató. 2. Ezredéves ünnepélyen, költemény. Dömény Józseftől; Szaválja Gyenesi Gyula IV. éves tanítónövendék. 3. Királyhymusz, férfikar Sz. Nagy Józseftől; éneklí a képzőintézet ifjusága. 4. Symphonikus-nyitány. Caraffától, zenekari mű, zongora és physzharmonium kísérettel; előadja a képzőintézet zenekara. 5. Magyar népdalok, férfikar Huber-, Dankó- és Lányitól; éneklí a képzőintézet ifjusága. 6. A celli fűcsu, melodráma, szövege Endrődy Sándortól, zenéje Kutnyánszky Jenőtől; Szaválja Magyar Gyula III. éves tanítónövendék. Kíséri a férfikar, zongorán és physzharmoniumon Révfy Géza tanár és Tibor János II. éves tanítónövendék. 7. Alla Turca, Mozarttól, zenekari mű, zongora és physzharmonium kísérettel, előadja a képzőintézet zenekara. 8. a.) Jó éjt,

b.) Legkedvesebb tanyám, férfikar Mangoldtől; éneklí a képzőintézet ifjusága. II. Disztornázás. (Összetett szabadgyakorlatok, buzogánygyakorlatok, gulák.)

— **Tamburás zene.** A helybeli ulánuszrezred tamburás zenekara f. hó 29-én kedvező idő esetében a Hackl szálloda kertli helyiségében hangversenyt tart.

— **Légrádról írják.** hogy Viosz Ferencz, a kanizsai járás főszolgabírája, Tóth István csáktornyai uradalom tisztartartóval f. hó 21-én Légrádra érkezett, hogy részt vegyen azon gyűlésen, melynek tárgya a plébánialakon több rendbeli melléképületek építése volt, a mi azonban nem fogadtatott el. Majd pedig a főbíró maga vezeté a tárgyalást a szarvasmarhának tilalom daczára a réven való átszállítása ügyében.

— **Városi közgyűlés.** A város képviselő-testülete Petrics Ign. elnökle alatt f. hó 16-án gyűlést tartott. Tárgyalásra került a vágódomb kibővítésére kitűzött árlejtés. Pályázó csak egy jelentkezett, Salon Péter személyében, kinek ajánlata a kiáltási árnak 3973 frt 60 krnak 2/4%-ára terjed ki, mit a közgyűlés el is fogadott s utasítja a városbíró és az építészeti bizottságot, hogy az építésnél az ellenőrzést gyakorolják. — A M. A. V. zala-egerszegi mérnöki alosztályának átiratára, mely szerint az államvasut által annak idején a várostól kisajátított anyagárkot négyyszögölenként 11-2 krjával visszakinálja, a közgyűlés elhatározza, hogy azt visszavásárolja. — Mintsek Antal volt képv. test. tagnak tisztségéről való lemondását a közgyűlés tudomásul veszi. — A Laktanya bizottság elnökségének átiratára, a Hirschel Ede építészeti vállalkozónak Csáktornya városa ellen megindított pörében, a város képviselőivel Zakál Henrik ügyvédet bizza meg a képviselő testület. — Schwarcz Albert dr. képviselőnek kérdésére Prusatz Alajos, a laktanya-bizottság elnöke kijelenti, hogy a pótmunkák a laktanya területén rendszeren folynak s a határidőn belül velök el is készülnék. Miután pedig a kutak folyton romlanak, Prusatz ajánlatára, mely szerint hajlandó egy saját találmányu kutat a kaszárnyában 6 havi használatra, kipróbálás végett föllállítani, a képv.-testület az ajánlatot elfogadja azzal a kijelentéssel, hogy a kutat indítványozó saját költségén állítsa föl s a mennyiben nem válnék be, saját költségén el is távolítsa. — A képviselő-testületet a városbírónak a vásári rendezés körül követett eljárását tudomásul veszi s annak a jövőben való követését is czélszerűnek találja.

— **Villámcsapás.** 25-én reggel 6 óraker, a hogy Perlakról írják, Kosák Mihály ottani lakácmester házába a villám becsapott s istállóját felgyújtván, a vele kapcsolatos szin és lakóházait is leégette. A tüzoltók kivonulnak és lokalizálták a tüzet, mit a szakadó eső természetesen nagyban elősegített. A villám emberéletben szerencsére nem tett kárt.

— **Öngyilkosság.** Gyergyók József letenei korcsmárosnak 17 éves leánya f. hó 25-én agyonlétte magát. Tettének oka szerelmi bánat.

— **Pártoljuk a hazai ipart.** Felhívjuk t. olvasóink figyelmét Hölzel és Hacker elsőrangú férfi, női és gyermek cipőraktárára, Budapest, Erzsébet-körút 58, hol a legdivatosabb és legjobb minőségű cipők olcsóbban mint bárhol a legszolidabb kivitelben kaphatók.

— **A Budapestre rándulók** el ne mulasszák Keresztély Sándor országszerte a legjobb hírnévnek örvendő mintazongora-termét (Váci-körút 21.) megtekinteni, ahol körülbelül 100 drb. kiváló zongora, pianino és harmonium — csakis elsőrendű kiváló gyártmány — tartatik készletben. Óeska zongorákat be is cserél és kívánatra részletfizetést is kedvezményez. Pontos cím: Keresztély Sándor zongorakészítő mester, Budapest, Váci-körút 21. (Iparudvar.)

Felelős szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF**
Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**
Kiadó és laptulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).**

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obzname pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svako nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr

Obzname se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Miši vu čmelcu.

Miši su najveći nepriatelji čmelicam i ako gazda dobro nepazi, fletno moreju jednoga koša uništiti. Letos prem tuliko mišov ga, da niti jeden čmelec neima mira pred njimi. Zato svaki dan preglednemu koše, ali su se ne vu šterim miši nastanili.

Mačku nepustimo vu kolibu, jer svojim skakanjem preveć buni čmelice. Mišolovke su za ov kraj najbolše. Željezo ne nastavimo vu kolibu, jer ako se na njega miš prime, jako ruži i splaši čmele. Čmelec vu takovim miru mora biti, da naprimer vu zimi i detele, senice i drugo takove ptičice, koje s klunom ružiju po dvěvi ne pustimo k čmelcu.

S kim više mišolovkih nastavimo, s tēm vekuš brigu imamo na nje. Paziti treba, ako se vu šteri miš prime, da ga odmah vun zememo, jer miš je tak lukava stvar, da neide tam nutri, gde mišu duhu spozna.

Ako je vnoogo mišov i mišolovke su nē dosta za nje, moremo i čemera deti vu volnjak, samo onda paziti moramo, da kakova druga domača stvar ne dojde do njega.

Jošće jednu stvar sem čul, da je dobro za miše pretirati. Toje petroleum. Miši ne terpiju duhu petroleuma, zato veliju, da dobro je, ako se deske i koši malo namažeju s petroleumom. Ali ja mislim, da niti čmelam ne hasni petroleum, zato samo naj-

predi s jednim košom napravimo ovu probu. Tak se vuči clovek.

Najveći branitelj čmelam ipak sam gospodar mora biti: ako je falinga, da je odmah poleg.

Zrak vu štali.

Zraka vu štali je najbolje s toplomerom ravnati. Jako treba paziti, da vu štali nije velika vručina ili pak zima. Vu vrući štali lahko se prehladiju nam marha, takaj i drugi beteg more dojtii na nju. Vu mrzli štali je nemirna marha, bolje ju treba hraniti, pak zato itak nam doli deneju.

Vu konjskoj štali 10—15 gradušov vručine treba.

Kada konji dimo dojdeju i mokri su, odmah je moramo slamom trdo ribati, tak dugo, doklam se posušiju.

Vu kravskoj štali od 12 gradušov vekuša vručina či makar ne škodi, ali niti ne hasni. Vu vrući štali marha čuda pije i šviea. To nije zdravo.

Vu svinjskim kotcu nesme već kazati toplomer, kak 10—12 gradušov. Vu ovcarnici pak 8 gradušov.

Iz toga vidimo, da svaki gazda dobro vćini, ako ima vu štali toplomer, koj i tak više nekošta, kak 20—30 krajcarov.

Zelena krma.

— Kam ideš kum?

Idem na polje, budem malo nakosil nekaj zelenoga za kravu.

— Zakaj? Neće već jesti suhu krmu?

— Bormeš nē! Čuti već duhu trave. Niti se neogledne na sēnu. Žena me svaki dan špota, da se nikaj ne staran za kravu zato neima mlēka.

Navolil sem se već toga, pak idem po detelicu, naj joj bude spunjena volja.

— Hm! hm! stoga ti lahko komedja bude!

— Im se i ja bojim toga. I lani sem imal posla stēm. I lani me tak dugo srdila, doklam sem joj nakosil jednu plaftu. Lēpa komedja ti je bila to. Dimo odnesem detelicu. Dam kravi, tak je žrla, kak da nebi dva tjeđna vidla krmu. Onda pak sem joj škař vode dal i idem nutri. Na žena! bude dosta mlēka, tak se najēla krava, da bude joj dosta za denes. Žena ide vun, za kratek čas dojde nazad plačuē i kriči, da sem joj ve zaklal kravu.

Ja se prestrašim i idem vun. Akorat vidim, da se barna kota vu štali od velike muke. Stozka ju gori stiram, onda idem žjom na dvor, zovem dečka i više jednu vuru smo ju ribali, dok je veter došel žnje.

— Stēm je kraj bilo svemu?

— Kaj bi bilo. Tak mi je na nikaj

Z A B A V A

Spoštenjem najdalje.

Ima puno bogatih plemenitašev, koji svoje, na veliko, zemlje neću sami obdelavati, već ih davaju čestitim poljodolcom u zakup (arendu). Ktim izarendiranim zemljam onda spadaju marofi, kuće, štale i u obće gospodarske zgrade. Ako je onda takov zakupnik pošten i zvršen čoviek, tak more on, njegovoga dieca i još diece dieca, rečenih zemljah zakupnici ostati. Najmre pako su takovi zakupi i zakupnici u Ameriki i Englezkoj na dnevnom redu pod imenom Farmeri, a zakup se zove Farm; ali ih ima i kod nas, makar i ne toliko koliko onde, ali ipak ih ima. Ovakovi zakupnici i farmeri znađu negda dobro stojeći dapače bogati ljudi biti, akoprem neposieduju niti pedenj široko vltastie zemlje.

Na takovom jednom plemenitaškom zakupu je jednoč živel nieki mladi zakupnik sa svojom mladom ženom.

Tomaš — ovak mu je bilo ime — je prvi krat svoj novi zakup pšenicom zasijal, i ta pšenica je tako liepo iz zemlje izklila da mu je od veselja srđce u prsih dukalo, jer ako sva, kak se je pokazala, dojde sretno

u škedenj, tak bu jedina ona dosta, za zakup platiti, a sve ostalo još posijano ostane samo njemu. To je on jedne večeri pripovedal svojoj dražoj ženki, kad je iz polja domov došel, gde je baš snieg setvu pokrili, na što su obojih srđca bila puna zahvalnosti prama Bogu za sretan početak u poduzelju.

Na zakup, kojega je Tomaš držal, graničilo je imanje grofa D. — mladoga i bogatoga kavalira, koj je još k tomu i strastveno rad u lov hodil.

Lov je strast, koja može čovieka posve obuzeti tak, da na jelo pilo zaboravi, dapače, da niti nevidi krivicu, koju drugim, svojim lovom čini.

Mladi grof D. bil je bez miere lovac, pak je sad, kad je prvi snieg opal, si na lov pozval do trideset gospode, koji su svi došli opet svojimi poslužnici i jagari, ktomu nek se pribroje još pogonici, narasel je broj osobah na preko sto i pedeset, a klomu je još odredil deset slugov na konji, koji su imali razne zadače, koje ja neznam, jer nisam lovac u šumi, već samo u zdeli.

Bez svakoga daljnijega pitanja, čije je to polje i kaj je gore posijano, odredil je grof D. da se lovci na Tomaševoj zemlji sastanu. Tu su anda došli lovci, pogonici,

cucki i slugi na konjih, te su okolo hodali i skakali, dok su svi skup se sastali.

Tomaš, koj je taj štropot i puhanje rogov čuj, stupi iz svoje kuće i na svoju žalost ves osupnjen gleda kak susedni zemeljski gospodin njegovu liepu pšenicu u zemlju gaziti dopušća i njegovu ufanje uništuje, koje mu je dušu i srđce tak veselo uzdigavalo, Ves blied od straha i zlovoljnosti stupi pred grofa te mu mirno i uljudno, ali ipak sa čutljivostju nanešene mu nepravde reče, kak je on sad na njegovim u zakupu držećim zemljam i kak mu njegove liepe usieve uništuje.

Grof se malo presenetil, te mu odgovori, da to nije na vlašć učinjeno. On mu je pripravan škodu nadomestiti, samo mu neka pove, koliko to iznaša, što je škode učinjeno.

Tomaš je sad postal malo smeten, jer se u tu stvar još nije razmel, da bi najmre znal svoju škodu procieniti.

U toj zmetnji baš je dobro došlo i grofu i Tomušu, da je u isti hip nieki stari poljodjelavec, koj je takaj bil zakupnik jednod marofa u blizini, mimo išel.

»Jeli ti je pravo, ako ti ov čoviek štetu procieni?« zapita grof Tomaša. I kad je Tomaš na to privoljil, pozval je grof toga staroga poljodjelca k-sebi te mu ponudi, da

došla, tak je suha nastala, kak da bi tri leta samo kuruzinje bila jela.

— I vezda vam tak bude, ako nebudete pazili.

— Kaj pak budem napravil, ako mi žena neda mira?

— Ja ti budem povedal. Nigdar nedaj frišku travu, detelicu pak još menje. To napuhne kravu. Uvèk moraš spariti malo zelenu krmu i ako su jošce letos nêdobile krave nikaj zelenoga, moraš malo slamom zmêšati. Od kraja više slame deni, kak zelene krme. Onda pak svaki tjeden menje menje slame deni tak, da za mèsec dan čistu detelu ili travu budeš mogel dati. To pak si zapameti, da nigdar iz suhe krme na zelenu, ili pak iz zelene na suhu hitro nesmes pustiti marhu.

Lili.

KAJ JE NOVOGA?

Na svetke!

Svim našim poš. čitateljem i predplatnikom željimo srečne trojačke svetke!

Dravski most.

Dve tretine novoga željeznoga mosta pri Varaždinu, na magjarkoj strani je već gotovo. Poduzetničtvo bude zasigurno do konca augustuša dovršilo izgradnju. Most bude na svečani način predani javnoj porabi.

Iz Turske.

Iz Turske javiju, da su Saloniki zvanim vilajetu (varmegiji) su od nekoliko lèt više kak 330 jezer forintov orsačkih penéz po nedopustljivim načinom, vkanjivo odnesli turski činovnici. Glavnoga kassira i knjigovodju su vre vlovili i zapri.

Iz Legrada.

Vu Legradu bili su 21-ga o. m. gospoda Vios Ferenc varm. veliki sudec i Tôth István grofovski tiszartov, da se s občinom zbog gospodarstvenih stanjah plebanije dogovori. Vu Legradu pobiraju dare za zastavu ognjogasnog družtva. Vu tem poslu trudi se Murkovics Ferenc podzapovednik. Izkaz i

ime darovnikov je vu magjarskim dèlu naših novin. Do vezda se je izebralo 25 frt i 20 krajcarah.

Zločesto meso.

Vu Sztrópok zvanom varašu su ondešnji mesari pokupili poerknjene krave i vole, pak su njihova mesa ljudem prodavali. Vezda je ov zločin na svetlo došel, pak su mesare sudu prekdali.

Dušno spoznanje.

Hlavács István iz sela Tarkő je pred nekolikimi lèti 25 forintov vkrak od svojega suseda. Hlavács je pollam vu Ameriku odišel, gde mu je dobro išlo, ali dušno spoznanje mu nije dalo mira. Bi mogel susedu po pošti poslati vkradjene peneze, ali on se je sel na ladju, pak dimo došel iz Amerike, gde se je sam prijavil pri sudu, ar hoće pretrpeti kaštigu za kradju. Nije imel mira — veli — dok se nije dal zapreti.

Svinja ga je zaklala.

Vu Kis-Pélu je Gerebenics zvanog poljodca 4 let stari sin pajceke pasel. Jedna stara i velika svinja je medtemtoga dobežala ta, pak počela pajceke grizti. Mali dečak je šibom nekolikoput vudril po svinji, da ju odtira, ali vezda svinja prchiti dečaka, pak ga do smrti zmrevari. Na javkanje dobežali su ljudi, ali vre kesuo. Mali dečko dobil je takve rane, da su mu vu špitalu tri doktori 2 vure dugo šivali rane. Siromak zgubil je toliko krvi, da je vumrl.

Orel, koj decu krade.

Vu Czeke zvanoj šumi je logar svoj put zvršaval, kada spazi, da jeden veliki orel okolo jednoga grma leće, kak da bi hotel iz grma kaj odnesti. Logar vzeme s puškom v cilj orela, gda je hotel na grm vudriti, pak ga je srečno strelil. Na to pogledne logar vu grm i vidi tam jednoga 3 letah staroga dečka drhtajućega od straha, koj se je skrill pred orelom. Vu onoj okolici se vnuogiput pripeti, da veliki i jaki orel ne samo malu decu, nego i živu birku odneseju iz paše vu svoja gnjezda, koja na visokih bregih imaju. Logar dal je toga orela Wallisz grofici.

Zima je nastala, sneg je zaodenul polja i čuval usieve od zmrzlavice, a kad ja nastalo proleće sa svojim toplim deždjom i sunčecem, oporavilo se je Tomaševo zgaženo polje vrhu svega očekivanja, a lieto mu je doneslo preobilnu žetvu na zgaženoj pšenici. On je izbilja, kak si je to već prije grofovog lova zračunal, svojom pšenicom zakup izplatil i sada nije bilo u celoj okolici sretnijega para ljudih, od njega i njegove žene, pošto im je sve ostalo žito, slama, krma, grah likve i t. d. ostalo, kakti prikazano.

I opet dojde jesen — i opet dojde grof D. iz varaša u svoj grad na lov. Već drugo jutro poslie njegovog dolazka u grad, prijavi poslužnik Tomaša, koj želi pred grofa stupiti.

Grof je već dugo cielu stvar zaboravil pak se na ime zakupnika Tomaša nije više nišiećal. On ga pusti pred se dojt i kad ga opazi, prepozna ga odmah te mu dovikne: »Aha dragi prijatelj, ti si valjda mi došel povedati, da je tvoja šteta veća nego sam ti platil! Bilo mi je za to vrlo žal, jer sam poslie jednog mog jagara čul, da si stoprv početnik, a mi smo ti strn zgazili. Povedj mi hitro, koliko je šteta veća nego naplata, da ti ono, kaj još fali, nadoplatis. Ja sam ti još zahvalan bil na tvojoj miroljubivosti, jer drugi bi odmah k-sudu bežal, te bi sunce,

Cigansko prilpećenje.

Vu Szent-Miklošu se je pripetilo prošli tijeden, da je jednu ženu jako trgalo vu rukah. Jedna ciganica je hodila po seli i ovu ženu svojimi reči osigurala, da ju ona zvraci. Rekla je ciganica ženi, naj dene vu svaku šaku jednu desetacu, pak naj dobro skup pretisne šaku. Zatem je ciganica vu papir zamotala 2 desetace, pak med dve zdele dela i pod postelju zakopala. Tak je ciganica svoje delo dobro zvršila i odišla, rekla je predi, da bude za pol vure nazaj došla, do ti čas budu desetace mokre, ar one betega van potegneju iz rukah. Siromaška žena čeka prvu, drugu, tretju i četertu polvuru, ali ciganice neima. Izkopala je zatem zdele. Papiri bil su vu zdeli, suhi, ne mokri, a desetace su zginule. Iskala je ciganicu po seli, ali nju nigdi nije mogla najti. Odišla je s dvema desetacama. Vezda ju zandari išceju.

Velika tuća.

Vu Füleshazu (Erdelj) bila je 24-ga o. m. strahovito velika tuća. Tuća išla je više, kak 2 vure dugo, tak, da kada je prestala, na zemlji je ležal do 20 centimetров visoki led. Veličinu kvara nije moći preračunati.

Deca, pak šibice.

Vu Mateovics zvanom selu (Bácsvarmegija) je Kunyovicsova žena se spominat odišla k susedu, pak pol drugu lèt staroga si sineka na 5 let staroga sina Ivana ostavila. Mali Ivan počel je poljeg zibke šibice vužigati. Vu tem poslu se je zibka vužgala i malo dète do čonte zgorelo.

Velika nesreća.

Vu Sanct-Julian zvanom festungu za soldate patrona delaju. Prošli tijeden se je vužgala vnožina pušenoga praha, pak 5 soldatov 15 težakov zaklalo a 62 ljudi težko oranilo. Med oranjenimi je i zapovednik toga festunga.

Stréla.

25-ga o. m. vudrila je stréla vu Priloku v hižu Kosák Mihalja tkalca i štalu, hižu i parmu mu je vužgala. Ognjogasci, pak veliki deždž su vgasnuli ognja predi, kak bi mogel još vekšega kvara napraviti.

bu tak dobar i ovde počinjenu štetu procienil, kaj je ov dragovoljno prijel. On anda projde po stranišću gore, dole i poprek, pregleda sve zdušno i očituje, da je štode najmanje za tri sto forinti počinjeno.

Bez ikakve primetbe izplati grof Tomašu odmah tri sto forinti i jer je lovno družtvo u to vrieme bilo podpuno sakapljeno, otidu svi skupa dalje na lov.

Kad je Tomaš novce prijel, očividno se je prestrašil i svomu susedu rekel: »Vi ste prijatelj štetu previsoko cienili! Ja bi rekel, da toliko štete neima! To je malo preveć!«

Stari mu se nasmije i odgovori: »Nebi li mu hotel te novce natrag dati i štetu mirnu trpeti? Grof more platiti, a ti moreš trebati. Nebudi bedak; Tomaš! Pred sudom bi mu gorje išlo, jer bi još ktomu moral kaštugu platiti.« Stim ga pozdravi i svojim putem dalje otide.

Tomaš je otišel s novci domov, ali podjedno mu nekaj nije mira dalo, jer je pošlenjak uvijek držal, da je to odviše za onu štetu plaćeno. Medjutim mu je bilo potrebno novac, pošto mu se je još i sin narodil, a u takovih okolnostih su mnogi, prije nepredvidjeni izdatci.

miesec i nekoliko zvezdah zahtieval za nanešenu mu štetu.«

»Nek mi dostoju presvietli gospodin grof odprostiti!« — odgovori ponizno Tomaš — »Ja nisam u toj nameri sim došel, dapače me moja savjest peče i nuka na to, da njim one tri sto forintih povratim, i ja sam tak slobodan, pak je evo ovde polazeš na stol. Stoprv pri žetvi se je pokazalo, da zgaženja mojeg strnišća nije nišie škodilo, dapače ja bi se skoro podufal tvrditi, da je pšenica baš na zgaženom miestu liepsa bila nego drugde. Novci, koje sam bez svakog prava u posiedu držal, pekli su me na duši, te budem stoprv onda u svojoj savjesti miran, kad ču znati, da su natrag u posiedu onoga iz čijih sam je ja ruk protuzakonito i po krivici prijel.«

Duboko uzdrman posluša groj Tomaša, zatim stupi do njega, metne mu svoju ruku na rame te ga zapita: »Jeli ti Tomaš imaš obitelj?«

»Jednoga sina, kojega mi Bog nek čuva!«

»Je, Bog ti ga nek čuva«, — veli na to plemeniti grof — »jer bi to bila vekivečna štoda, da nebi nikoga bilo, koj bi ovakova načela po otcu nasliedil (herbal). Čuj me Tomaš, ovi novci ostanu tebi, a za plaću

Moj prvi principal.

Napisal: MIKSZÁTH KÁLMÁN.

II.

Od toga sam dana bil vsëm na smëh. Kad je stari prisežnik videl izkrižani koncept, izklesil je svoje črne zube.

»Talenta, talenta,« zmrjal bedasto na me, »e talent se neda sklepati.«

Vsaki me je dan ovak šibalo »zadnje guskino pero« vu vsake fele formama, ali navek s nekom štitičkom natruhom i kad je jenkrat razgovaral vu susjednoj sobi sa sudcem, dospel do mene ove reči: »Moral bi se siromaček upotrebiti kakti putujuči prisežnik.«

»Dobro, dobro«, rekel je principal, koji je navaden bil odgovorati vrlo na kratko i hotel vu jednoj minuti natuknuti deset predmetov.

Vsaka je njegova reč zvonila kak objava božja i ja sam mu se izvanredno čudil. Silna moć, koja se vu njem utjelovila, obavila ga je proti meni kak nekim zlatim svetlom.

Kod prvoga me putovanja po kotaru vzel i zbilja sa sobom. Dosle je to navëk bilo samo veliko odlikovanje, kojega su se mogli dočepati samo oni, koji su imali pred drugim nekakvu prednost, ali stari prisežnik bil je velik vkanjitel, pak mi je pomogel do toga položaja, ar se kod mene nije trebal toga bojati.

Vuni je stajala kočija sa izcifranim huszárom na sicu. Srce mi je hitro zakucalu, kad smo seli vu nju. Pandur porinul je veliku plehnatu škatulju sa aktima pod sic i prižgal za tim gospodinu pipu. Kočijaš je počil s jezikom i mi smo poleteli. Četiri su žarki konji sigurnu znali, koga voziju, ar još nigdar nisem videl gizdavešega hoda.

Sudec je putem pregovoril komaj jednu, dvë reči, istom se na podnožju derežkoga brega razbudil, kad mi je rekel: »Včinimo malo konjima veselje, sinke idemo s kočije doli.«

I tak smo prošli pešice visokom stezom po ilovačnom fundušu.

Bil je preljepi ljetni dan. Vse je svëtilo od bujnoga svetla. Na jednoj su visočini

tvojeja poštenja ja evo još dodevam k tomu tri sto forinti. Metni je na poštene kamate i kad tvoj sin do punolietnosti doraste te se na svoju ruku nastani, onda mu je kakti u ime dela predaj te mu povedj, na koj način si do njih došel!»

Tomaš novce skoro nije hotel primiti, ali konačno na nagovaranje grofovo je postupil.

Čast poštenomu Tomašu i dobromu grofu!

Tomašov sin je dobil liepog diela u novcu, ali još liepši diel, kojega mu je otac dal je bil taj, da mu je isto tak, kak i otcu bilo u krvi, da bude oviek vieran i pošten.

Pripovedajte to vašoj dieci za primer pak onda taj primer i činom pred diecom nasledujte. Makar i poštenje riedko kad od ljudih takovu plaću dobi, ali on ipak dobije dvostruku, najme plaću mirne saviesti i onu koju Vekivečni izplačuje.

Mnogi bude na tu pripovest rekel: To je moralo već davno biti, jer danas takavih grofov više neima. Dopusčam, da ih neima, ali Bog zna jeli ih nebi bilo, kad bi takovih Tomašov bilo???

Em. Kollay.

(strmini) izdalavali pastiri korito; ovim je curela voda vu jedno nekaj, niže, a odovde i opet vu drugo, dok je nisu doveli iz zvirališča vu kolinu, vu koju su hoteli. Na posljednjem skakale ili pasle po senokosi.

Tamo, gde tlo nije više bilo grebenasto i razvaljeno, dvojvrstno je nadoknajivalo kvara vlastniku (gospodaru), koji je zmkom stupal za plugom. Na neravnoj se zemlji zelenila pšenica, pomëšana s čerlenim cvëtjem. Steza je s obedva kraja bila još ljepša. Tu nije nigdo oral niti sejal, da ljepoj, črnoj zemlji odredi, kakvim bude rastlinjem radjati i tak je slobodna prema svojim hirima radjala zevsema i vsaçem. Stršeni se i ose zadovoljavali badljem i kačjem mlëkom, ar ovi nisu takve gizdave kak čmele, ali se priroda i za ove bogato poskrbila.

Sudec je jednu od ovih pregledaval vrlo pozorno.

»Eh, eh«, rekel je uzevši pipu iz vust, »to je i zbilja smëšno.«

Pogledam vu njegovo začudjeno lice, ali se nisem podufal pregovoriti, dok me nezapita.

On se segnul k jednoj divljoj ruži i pazljivo obuhvati s prsti sve četiri cvëtice, tak da je tužna čmelica vu nutri zarobljena. Njezino se malo tlo temno odrazivalo na finoj cvëtnoj tkanini.

Principal segne s prstima vu nutra, izvadi je i stane ogledavati sa vsih strana.

»Toga ne bi vjeroval, sinko...«

»Čega ne bi vjerovali gospodin sudc?«

»Da se moje čmele tak daleko od hiže skitaju.«

Ja sam ga pogledal, jeli se nešali morti. Njegov je posjed (imanje) bilo odovud jednu vuru i pol, pak da i to nije, valja da nije mislil e da bi mu vjeroval, da bi mogel spoznati svoje čmele, gde su vse čmele ovoga svëta spodobne jedna na drugu.

Njegovo je lice bilo ozbiljno, a kak je čmelicu prstima gladil, videlo se, da je drži svojim neprëpornim vlastničtvom. Za celo mi je čital vu očima, da mu ne vjerujem i zato je dodal: »Poštenja mi, od mojih je čmela, im kak ne bi spoznal pesju capu.«

Tako se izkrëno začudil mojemu nevërovanju, ter sam počel sumnjati, da kod njega nije vse vu redu i kad smo opet na vrhu brežuljka seli vu kočiju, a on počel nekaj živahnije pripovedeti ob ovom ili onom, poslušal sam njegove reči i prijetne s velikim nepovjerenjem.

Odlučili smo, da obedujemo vu Szilku, gde smo imali prijeti još preostale razpravne akte.

»Poznaješ li parbeni postupnik?« zapital me, kad smo se črez gorice (vinograde) vozili vu selo.

»Poznajem prilično.«

»To se mora znati kak otec naš.«

»Odviše je reči vu njem, a da bi jih čovek mogel nabubati.«

»Ja ih baš nisam vnogo videl.«

»A odkud ih onda znade gospodin sudc« (več sam gustokrat čul, da ih ima vu malom prstu.)

»Odakle ih znadem?« zapital s nekom gorkošću. »Kad se vu kasinu igram tarok, navadno se pravdaju fiškaljuši kod susjednoga stola (Törvényészka) vezda o jednom vezda o drugom paragrafu. Tečajem godine dana zapametil sam čeli zakon.«

Povekšava i pretjeruje pomislil vu sebi. Zadržali smo se dva i pol dana vu Szliku vu veoma odličnoj, vugodnoj hiži, gde smo našli i principalovu familiju, koja je stanovala vu blizini.

Milostiva je gospoja najme sama upravljala imanjem, dok se gospodin čelu godinu bavil vu varošu uredovnimi posli i komaj se vu sobotu vozil, dimo, da promeni rublje, kak su vu šali govoril varmegijska gospoda.

Pokehdob su njegovi zeznali, da onamo dohadjamo, hoteli su ga iznenaditi, pak se za to dopeljala gospodja sa dvema pristalim djevojkama. Elsa je bila stareša i ljepša. Njeni su joj mehki, črni lasi, kad bi ih razpustila, sezali do petali, a pogled ljepih očijuh prediral onomu, koga bi pogledala, do srca, da ga spali. Malena je Jolanka bila tulikajše ljepušna, ali ja sam za nju slabo maril. Neka o njoj pripovëda on, komu se bolje dopadala.

Za ona se tri dana ne bi bil mënjal sa fôispanom. Sladki su to bili časovi i još denes dihtne moje staro srce, kad ih se zmislim kakti zdavnje minule melodije.

Principal se slabo brinul za svoju familiju, nego kakti lakoživ gospodin volil čeli drugi svët, nego svoje najbliže. Takvim je ljudima prirodjeno, da više štiju ono, kaj još nije njihovo, nego li ono, kaj im već pripada. Kad nije igral taroka, marljivo je delal, ali jer nije bilo vnogo posla, većinom se kartal. Vpelali smo vu protokol samo deset nasljedstva i dvanajst drugih poslov. Ja sam zapisaval, a moj mi je principal diktiral lahko i hitro svojim posebnim kratkim izrazima.

(Drugi put dalje).

Prevodil:

Glád Ferencz.

Nekaj za kratek čas.

S p r i č k a .

Kaštiguvali su cigana, ar konj mu je v zobišče zašel. Kad je videl, da kaštigu svikak mora doprinesiti, zavikne: »Prosim lepo, im je ni konj išel v zok, nego zob je išel v konja!«

I t o j e n e k a j .

Kaj hočeš ovdj? — zapita gazdarica ciganskoga dečka, koj se je okolo hiže povlačil. — »Ah! — veli dečko — malo vode bi prošil, im sem već tak gladen, da neznam gde bi spal.«

N a j l e n e š i .

Jeden zemeljski gospon vlovil svoje kosce, koji su vu hladu mirno hmanjikovali: »Nevaljanci! — zavikne gospon, lepo delate; ali ipak, koj z med vas najleneši bude, on dobi jednu kurunu (novac).

Svi su sposkakali z mesta, samo jedan cigan ostane vu hladu ležeč.

»Milostivni gospone! — veli cigan, nebi se dostojali kurunu meni v žep pustiti? bormeš me vtraga se gori stati.

On je i dobil kurunu.

O d g o v o r i l a j e .

Jedna frajlica putujuč na vlaku, počela je zehati. Zapazi to jeden mladi gospon i neprevzetno reče njoj: »Najte me pogutnuti frajlica«. Odgovori mu ona: »O pro im! židovka sem, ne hranim se s svinjskom mesom.

P o g o n u l j e .

— »Zakaj je Adam vgrizel o jabuku?« — zapita učitelj jednoga učenika.

— »Ar ni je imal noža« — je bil odgovor.

Majczen Ferencz
učitelj.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Nyilttér*)

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Selyem damaszt 75 krtól

14 ft 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Prívát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Hirdetések.

Házeladás.

Csáktornyan a mező-utczában levő Surdi-féle

H Á Z

mely áll: 4 szoba és 2 konyhából stb. beltelekkel együtt eladandó. Feltételek megtudhatók **Kerzsek Antal** korcsmárosnál **Kortorban**, esetleg a megvenni szándékozónál személyesen is megjelen.

553 1-1

A hirneves „Puch-Styria“
kerékpárok

képviselője és raktára

csáktornyai, perlaki, alsó-lendvai és letenyei járás területén

Rosenberg Rezsónél
Csáktornyan,

hol azok olcsó árak és előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár árjegyzék ingyen és bérmentve.

551 2-3

SZIVATTYUK

mindennemű, házi nyilvános, mezőgazdasági és iparczélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsd ellen védve.

549 2-26

Árjegyzékek ingyen és bérmentve

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű **tizedes százasos és hidmérlegek** fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra. **Embermérlegek, mérlegek házi használatra, bárommérlegek.** Commandit-társaság **szivattyú és mérleggyártása.**

W. GARVENS, Wien.

I. Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6 sz.

Ifj. KOTZÓ PÁL

Budapest, V. kerület Lipót-körut 18. szám.

A. I. c. vevőközönségnek szíves tudomására hozza, hogy nagyobb kényelmükre irodáját

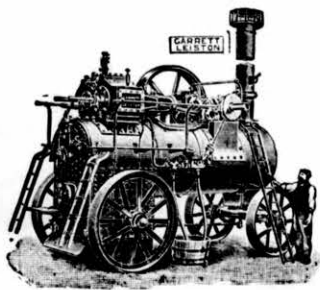
V. ker., Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugoti pályaudvar. Margithid közlelébe) helyezte át.

Fenntartotta azonban a VIII. ker., Szentkirályi-utca 49. sz. műhelyt és az V. ker., Lipót-körut 8—10. sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további pártfogását kérve ajánlja Garrett legújabb szerkezetű **compound gőzmozgonyait, félstabil és stabil alakban**, amelyek 10% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak. **Gőzmozdonyokat és gőcséplőket négyezer fordítható acél dobsinkekkel, toldást nem igénylő szálmardzókkal a nagy szita felülettel**, minden nagyságban.

Minden fajta lovas eszékészleteket, arató- és vetőgépeket szecsavágókat, repavágókat és minden más gazdasági gépeket.

539 6-6 Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek.

FAGYLALT!

A „központi kávéházban“

ma és mindennap

FRISS FAGYLALT

kapható.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capšici compos.
Ezen hirneves házaszer elemelt az idő megpróbálsánkat, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik kőszvényél, oszonnál, fagyaszagattással és megfűtéseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákorra Horgony-Liniment elnevezés alatt nem utkos szer, hanem **igazi népszerű házaszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 litr. üvegekben árban minden minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtéku utiznat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes-üvegét „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül **nem** vásárolt utizása **visza.**
RICHTER F. A. D. és TSA., csász. és kir. udvari szállító. **RUDOLSTADT** (Thüringia).

538 20-37

SZIVATTYUKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra *kéz-, járgány és erőhajtásra.*

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Bűzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntözőkocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU ÉS GÉPGYÁR

Részvény-társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST. VI., külső Vacziut 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

TÜZFECSKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és gyár tűzoltóságoknak,

Tüdőbetegségek.

(chronikus katarrhusok és tüdőszorvadás)

gyógyíthatók

e kitünő hatású és teljesen ártalmatlan

„Glandulén“ használata által.

Glandulén a legjobb szer bármilyen tüdőbetegségeknel. Bámulatos sikerek régebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknel; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

Glandulén a legbiztosabb ismert szer, minek segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulén hiányával megbetegszik. Glandulén czélzerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulén nem mesterseges uton előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem kívánt kellemetlen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan hazamosabb használatnál is.

Glandulén előállítatik Dr. Hofmann utóda által Meerane (i. S.) vegyi gyárában egészséges állatoknak tüdőmirigyeyiből. Tablettákban, kellemes és alkalmas alak bevévésre. Minden egyes tablettá tartalmaz 0.25 Glandulénnek megfelelő 0.05 besűrített mirigyanyagot és 0.20 izjavító tejszokrot.

Glandulén törvényileg védve és szabaddalmazva van, utazatoktól óvakodják. Változatlan alakban minden gyógyszeranyagot tartalmazó Glandulén kapható minden gyógyszerárban: 1. üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott hol nem kapható, forduljon a forrártárhoz.

Diana gyógyszerár,

Budapest, Károly-körut 5. szám,

honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint betegek bérmentve küldetnek.

544 3—10

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét Dr. Högyes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.

Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagságu frt 1.20. Az asbest talpbetét kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság, Budapest VI. Sziv-utca 18.

Viszonteladókna megfelelő árengedmény.

524 8—50

Zacherlin

Külfellegesség polioakkák, bolhák és konyharovarok ellen.

Molyok és parasiták ellen a háziállatokon stb.

ZACHERLIN bámulatos hatásu!

felülmulhatlan biztosság és gyorsasággal pusztit mindennemű kártékony férget és azért a veők milliói által dicsértetik és kerestetik.

Ismertető jelei a következők: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „ZACHERL“ név.

Csáktornya :

Özv. Göncz Lajosné,
Gráner Testvérek,
Heinrich Miksa,
Todor Roza,
Stráhia Testvérek.

RAKTÁRAK:

Perlak : Kramarits Victor,
Sosterics Pál.
Polstrau : Robie Miksa
507 5—8

Alsó-Lendva :

Fuss Nándor,
Freyer Fülöp,
Arnstein Benő,
Freyer Lipót.